

Ähtärinjärven Uutisuutia 7.11.2018

Veden etiikka kiehtoi Pirkanpohjan

Pirkanpohjan taidekeskuksessa uppouduttiin viime viikolla veden etiikan kiehtovaan maailmaan. Luentotilaisuuden järjestelyistä vastasivat Pirkanpohjan Taidekeskus sekä Taidepalvelu Aristo. Tilaisuuden pääpuhujana oli professori Reijo E. Heinonen.

Heinonen on kirjailija ja teologian professori, joka työskenteli ennen eläkkeelle jäämistään Joensuun yliopistossa. Hän on pitkään puhunut kulttuurienvälisen vuoropuhelun ja maailmanlaajuisen etiikan puolesta.

Hän luennoi eri puolilla maailmaa ja on toiminut Rauhankasvatusinstituutin puheenjohtajana. Pirkanpohjassa hänen luentonsa aiheena oli Vesi – ihmisoikeus vai kauppatavara.

– Veteen liittyy monien kulttuurien ja uskontojen symboleja. Ne ovat vuosisatoja, jopa vuosituhansia vanhoja. Yksilötasolla sukupolvet toisensa jälkeen löytävät ne uudelleen ja liittävät ne omiin elämäntilanteisiinsa, sellaisiin hetkiin, jotka jäävät mieleen ja saattavat merkitä jonkin uuden oivaltamista, Heinonen totesi.

– Suhteemme veteen paljastaa arvojemme tärkeysjärjestyksen. Miten olemassaolomme syvät perusarvot liittyvät maailmaamme ahdistavaan vesipulaa. Ottaessamme siihen kantaa suhteemme luontoon ja muihin ihmisiin tulee ilmi.

Elämän ehto

Heinonen totesi veden olevan yksittäiselle ihmiselle samoin kuin koko eko-

järjestelmälle elämän ehto. Tätä nykyä 1.1 miljardia ihmistä joutuu selviämään arjestaan ilman puhdasta vettä, vaikka laskennallisesti vettä riittää kaikille maailman ihmisille.

– Vettä kulutetaan enemmän kuin sitä syntyy Länsi-Aasiassa, Pohjois-Afrikassa, Kiinassa, Intiassa, Venäjällä ja Yhdysvalloissa. Uskonnot ovat kautta vuosikatojen korostaneet veden pyhyyttä aineena ja henkisenä symbolina.

– Siihen on liitetty erilaisia siirtymä- ja puhdistusriittejä. Kaste ja puhdistautuminen ennen jumalanpalvelusta ja veden siunaaminen liittyvät tähän. Ehkä onkin niin, että kunnioitettava suhtautuminen veteen olisi keino estää sen tuhlaamista.

– Se edellyttää kuitenkin veden monipuolisen ja syvällisen merkityksen ymmärtämistä koko luomakunnan elämän lähteenä.

Reijo E. Heinonen totesi ratkaisun avaimien olevan yksilöissä ja heidän arvovallinnoissaan. Yksilön luovaa mielikuvitusta tarvitaan siihen, että myös oman elämän päätöksiin sisältyvät arvovallinnat tiedostetaan.

– Sitä tarvitaan myös monien itsestäänselvyyksien kuten suomalaisten veden-saannin merkityksen tiedostamiseen. Yltäkylläisyydessä eläville länsimailaisille tulisi puhua oikeuksien sijasta velvollisuuksista, siis siitä ettei vesi olisi vain ihmisioikeus, vaan veden hankinta kaikille ihmisvelvollisuus.

– Vesiongelman laaja kaikkia maapallon asukkaita koskeva ratkaisu edellyt-

Professori Reijo E. Heinonen luennoi Ähtärissä vede-

tä planetarisen tietoisuuden syntymistä ja siitä nousevia vastuullisia ratkaisuja.

Yhteinen järvemme

Tilaisuudessa puheenvuoron käytti myös Yhteinen Ähtärinjärvemme -yhdistyksen puheenjohtaja Seppo Sulku. Hän totesi vettä olevan maapallolla runsaasti, sillä planeettamme pinta-alasta on 71 prosenttia veden peitossa.

– Maapallon vesivaroitusta vain kolmisen prosenttia on ihmisen hyvinvoinnille

välttämätöntä makeaa vettä. Siitä suuri osa on varastoitunut jäätiköihin sekä maaja kallioperään. Vain yksi prosentti makeasta vedestä on helposti hyödynnettävissä järvissä, joissa ja tekoaltaissa. Iso osa siitäkin on yhdyskuntien ja teollisuuden jätevesien sekä maatalouden lannoite- ja torjunta-aineiden saastuttamaa, Sulku totesi.

– Professori Eero Hiironen inspiraation lähteenä oli kotoinen sisäsuomalainen järvi, sen vesi ja nimenomaan puhdas vesi. Hiironen on todennut, että sy-

7.11.2018

htoi Pirkanpohjan taidekeskuksessa

Professori Reijo E. Heinonen luennoi Ähtärissä veden etiikasta.

tää planetaarisen tietoisuuden syntymistä ja siitä nousevia vastuullisia ratkaisuja.

Yhteinen järvemme

Tilaisuudessa puheenvuoron käytti myös Yhteinen Ähtärinjärvemme -yhdistyksen puheenjohtaja Sempo Sulku. Hän totesi vettä olevan maapallolla runsaasti, sillä planeettamme pintalasta on 71 prosenttia veden peitossa.

– Maapallon vesivaroista vain kolmisen prosenttia on ihmisen hyvinvoinnille

välttämätöntä makeaa vettä. Siitä suuri osa on varastoitunut jäätiköihin sekä maaja kallioperään. Vain yksi prosentti makeasta vedestä on helposti hyödynnettävissä järvissä, joissa ja tekoaltaissa. Iso osa siitäkin on yhdyskuntien ja teollisuuden jätevesien sekä maatalouden lannoite- ja torjunta-aineiden saastuttamaa, Sulku totesi.

– Professori Eero Hiironen inspiraation lähteenä oli kotoinen sisäsuomalainen järvi, sen vesi ja nimenomaan puhdas vesi. Hiironen on todennut, että sy-

vä ymmärrys puhtaan veden merkityksestä lajimme elinehtoihin pakotti hänet luomaan teoksia, jotka kertoivat luonnon kauneudesta, mutta myös haavoittuneisuudesta.

Sulku totesi olevan surullista, ettei Ähtärinjärvi ole enää se Hiironen taidetta inspiroiva lähde, se sisäsuomalainen järvi, jonka vesi on puhdas ja jonka pinta välkehtii auringossa.

– Viimeisen 50 vuoden aikana vesi on tummunut, järvi rehevöitynyt ja sinileväkukinnat ovat jokakesäinen ongelma.

Suunnitelmaa laaditaan

Yhdistys on käynnistänyt Ähtärinjärven kuormitus- ja kunnostussuunnitelman laatimisen. Suunnitelma valmistuu ensi vuoden loppuun mennessä.

Suunnitelmassa selvitetään, mistä vesistöä kuormittavia ravinteita sekä huumus- ja kiintoaineita tulee vesistöön, millaisia kunnostushankkeita tulevaisuudessa, noin 10-15 vuoden aikana pitäisi tehdä ja missä järjestyksessä. Tämän suunnitelman pohjalta yhdistys aloittaa konkreettiset kunnostustoimenpiteet.

Suunnitelman laatijaksi on kilpailutuksen kautta valittu Ympäristötekniikan insinööri Jami Aho. Hankkeen kustannukset ovat 48 608 euroa. ELY-keskus antaa hankkeeseen eli 24 304 euroa ja Ähtärin kaupunki on päättänyt antaa avustusta 5450 euroa.

– Me mökkiläiset makamme kiinteistöveroja loma-asunnoistamme. Hankaveden, Väliveden, Ähtärinjärven ja Ruokosen rannoilla on noin tuhat loma-asuntoa. Näin vesistöihin rajoittuvat kunnat saavat meiltä mökkiläisiltä noin 400 000 euroa vuodessa.

– Nyt ehdotankin, että kunnat antaisivat tämän summan esimerkiksi kymmenen vuoden aikana yhdistyksemme käyttöön Ähtärinjärven hyväksi eli noin 40 000 euroa vuodessa. Toivon, että Ähtärinjärven ympärillä alettaisiin vihdoin ja viimein puhaltua yhteen hiileen tässä asiassa, Sulku totesi.